

איתוביה ריש לקיש לרבי יוחנן: כל הבלוע שאינו יכול לצאת — טהור.

הא יכול לצאת — טמא, ואף על גב דלא נפיק! ומוכח מכאן שאם ישנה אפשרות אפילו על ידי הדחק שתצא הטומאה לחוץ, אינה נחשבת ל'טומאה בלועה'.

ומתרתצת הגמרא, אמר רב פפא: כל היכא דאין יכול לצאת, ולא הקפיד עליו⁽⁹⁵⁾ — דברי הכל טהור.

יכול לצאת והקפיד עליו בעל הבגד ובדעתו להוציאו — דברי הכל טמא.

כי פליגי — דיכול לצאת ולא הקפיד עליו.

מר ריש לקיש סבר כיון דיכול לצאת — אף

על גב דלא הקפיד עליו. ולכן מטמאים החרסים את התנור.

ומר רבי יוחנן סבר אע"ג דיכול לצאת אם א-10 הקפיד עליו — אין, אי לא — לא. והברייתא שכתבה שאם יכול לצאת טמא, עוסקת במקרה שמקפיד עליו שיצא, ובזה מודה רבי יוחנן שטמא⁽⁹⁶⁾.

שנינו במשנה: איזהו רוק תפל? כל שלא טעם כלום.

תנא: כל שלא טעם כלום מבערב.

סבר רב פפא קמיה דרבא למימר כמאן דאמר לא טעם מידי באורתא, שכבר בלילה הקודם לא טעם מאומה.

מבואר שמודה ריש לקיש שהקלו בטומאה דרבנן וטיהרו טומאה בלועה שיוצאת על ידי הדחק, ולכאורה גם במשנתנו שעוסקת בטומאת כתמים שהיא מדרבנן אפשר להתיר מדין זה, ומדוע הוצרכה המשנה להתיר מפני שהוכיחו הסמנים ש'הרי זה צבע'. ותירצו, שרוב כתמים שבאשה מקורם מדם נדה ומסתבר יותר צד האיסור, ודווקא בדם תבוסה שצד ההיתר שקול לצד האיסור הקלו בטומאה דרבנן. ובחידודי הלכות תמה על תירוצם שהרי לטומאת נדה לא די שיצא מגופה אלא צריך גם שתרגיש ביציאתו [כמבואר לעיל נז ב] ואם כן צד ההיתר שלא הרגישה שקול לצד האיסור. ויש לומר, על פי דברי הגרע"א [ס"ב] והנודע ביהודה [תנינא נב] שכתבו שלטומאת מגע אין צורך שתרגיש, ואם כן כל צד ההיתר הוא שמא אין הדם מהאשה. והחידודי הלכות שמיאן בתירוצו זה, הוא כפי שיטתו בסדרי טהרה [קצ צג, ד"ה 'אבל מדברי התוס', וד"ה 'תו קשה לי'] שמדאורייתא דם שיצא בלא הרגשה אינו מטמא

במגע.

וראה לעיל [הערה 82] שהבאנו שהר"ן בסנהדרין [מט ב] פירש שגם במשנתנו די בדין טומאה בלועה כדי להתיר, ולדבריו אין מקום לקושית התוס'.

95. המהרש"א הביא שבגמרות ישנות הושמטו המילים 'ולא הקפיד עליו', כי בטומאה בלועה לגמרי שאין אפשרות שתצא גם על ידי הדחק, מודים כולם שטהור גם כשמקפיד. וראה מה שכתבנו לעיל הערה 89.

96. למסקנת הגמרא נמצא, שמחלוקת רבי יוחנן וריש לקיש היא כמחלוקת רבי אבא ורב אשי המובאת בתחילת העמוד, שריש לקיש ורבי אבא סברו שהיכול לצאת על ידי הדחק מטמא גם כשאין דעתו להוציאו, ורבי יוחנן ורב אשי סברו שרק כשמקפיד להוציאו מטמא. ומדברי רבי חייה הוכיחו רבי יוחנן ורב אשי כשיטתם.

שהלילה גורם גם בלא שינה כלל?

ומתרצת הגמרא: **התם** — **במתנמנמ**, ודי בנימנום⁽⁹⁹⁾ מחצות עד הבוקר כדי לחזק את הרוק.

ומבאר הגמרא: **היכי דמי מתנמנמ?**

אמר רב אשי: **נים** [ישן] **ולא נים**, תיר [ער]⁽¹⁰⁰⁾ **ולא תיר**. ומצב זה מתאפיין בכך: דקרו ליה — **ועני**, אולם **ולא ידע לאהדורי סברא**, אבל **וכי מדכרו ליה** — **מדכר**⁽¹⁰¹⁾.

תנא: השכים ושנה פרקו—אפילו שלא אכל מאומה — **אין זה רוק תפל**. כי גם הדיבור מעביר כוחו של הרוק.

ומבאר הגמרא: **ועד כמה מילים ידבר**

אמר ליה רבא: מי קתני **"בערב"** — **"מבערב"** קתני, כלומר שמהערב והלאה לא אכל, **ולאפוקי היכא דקדים** קודם שהאיר היום⁽⁹⁷⁾, **ואכיל** לאחר שנעור משנתו. כי השינה היא המשפיעה על חוזקו של הרוק והאכילה מבטלת אותו, ולכן רק כשלא טעם מאחרי השינה והלאה יש בכח הרוק לכבס.

אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: **איזהו רוק תפל** — **כל שעבר עליו חצות לילה, ובשינה, שכשישן מחצות עד הבוקר**⁽⁹⁸⁾ מתחזק הרוק כראוי.

ומקשה הגמרא: **למימרא דבשינה תליא מילתא?**

והתנן: ישן כל היום — **אין זה רוק תפל, ניעור כל הלילה** — **הרי זה רוק תפל!** הרי

כל] שכוונת הגמרא בתירוצה היא שהשינה/ שנקט רבי יוחנן פירושה נמנום. אולם מהרמב"ם הוכיח שישנה מחלוקת בדבר ויש סוברים שצריך שינה גמורה.

100. כן פירש רש"י [תענית יב, ב, מגילה יח ב], וביארו התוס' שנמנום שייך בתחילת השינה קודם שנרדם לגמרי, וכן כשמתחיל להתעורר קודם שנעור לגמרי. אולם במסכת תענית [יב ב ד"ה נים] פירשו התוס' להפך ש'נים' הוא בסוף השינה ו'תיר' הוא בהתחלה. ובגליון הש"ס [שם] הגיה הגירסא כפירושם וראה עוד מה שכתב בערוך לנר.

101. הרשב"ם בפסחים [קכ ב] ביאר, ש'סברא' שאין יודע המתנמנמ להשיב היא כגון ששואלים אותו היכן הנחת כלי זה, ואולם כשמזכירין לו ושואלים האם הנחת במקום פלוני? יודע להשיב הן או לאו.

97. הרמב"ם [איסור"ב ט לח] והרע"ב [בפי' המשנה] כתבו שרוק תפל הוא דווקא כשלא טעם כלום כל אותה הלילה. והקשו הרש"ש [סב א] והמשנה אחרונה שפירוש זה אינו כמסקנת הגמרא שכתבה שרק כשאכל מחצות והלאה מבטל האוכל את כח הרוק. וראה בליקוטי הלכות [עין משפט ג] שפירש דרך אחרת בכל מהלך הסוגיא.

98. מהתוס' [ד"ה נים] משמע שאין צורך שתהא השינה דווקא מחצות אלא הוא הדין אם ישן מתחילת הלילה עד חצות ואחר כך נעור עד הבוקר, וכן דייק הערוך לנר גם מרש"י [ד"ה לאפוקין], ולדבריהם כוונת הגמרא שאמרה 'שעבר עליו חצות לילה ובשינה' לשני תנאים נפרדים א. שיעבור חצות ב. שישן. אולם הרמב"ם [איסור"ב ט לח] חולק וסובר שצריך שתהיה השינה דווקא מחצות.

99. בחכמת בצלאל דייק מדברי התו"ט [ד"ה

ויחלש בהם כח הרוק?

אמר רב יהודה בר שילא אמר רב אשי אמר רבי אלעזר: כל שיצא מפיו כמות מילים השקולה לרוב דבורו של שלש שעות.

שנינו במשנה: מי גריסין — לעיסת גריסין של פול.

ודנה הגמרא: לימא המשנה שהצריכה שילעס הפול הוא כדי שיהיה רוק בגריסין ובכך מסייע ליה לריש לקיש?

דאמר ריש לקיש: רוק תפל צריך שיהא עם כל אחד ואחד מהסממנים.

ודוחה הגמרא: דלמא אין הלעיסה של הפול עבור הרוק אלא הבלא [חום] דפומא מעלי ליה, ומחזק את כח הכיבוס של הגריסים.

אומרת הגמרא: מתניתין — דלא כרבי יהודה.

דתנאי: רבי יהודה אומר: מי גריסין צריך שיהא רותת, ועובר [קודם, כדלהלן] שיתן לתוכו של הפול מלח, כי המלח מחליש את כח מי הגריסים⁽¹⁰²⁾ ומה שהצריך רבי יהודה שיהיו הגריסים רותחים, זהו לא כמשנתנו שהסתפקה בהבל הפה.

ומבארת הגמרא את לשון עובר שנקט רבי יהודה: מאי משמע דהאי "עובר" — לישנא דאקדומי הוא?

אמר רב נחמן בר יצחק: דאמר קרא "וירץ אחימעץ דרך הככר, ויעבור את הכושי", כלומר שכיון שרץ אחימעץ דרך הככר שהיא דרך קצרה יותר, הקדים והגיע למקומו של דוד לפני הכושי.

אביי אמר מהכא: "והוא עבר לפניהם", שהקדים יעקב והלך לקראת עשיו לפני בניו ונשותיו.

ואיבעית אימא מהכא: "ויעבור מלכם לפניהם וה' בראשם".

שנינו במשנה: מי רגלים שהחמיצו שהסריחו:

תנא: כמה הימוצן — שלשה ימים.

אמר רבי יוחנן: כל שיעורי חכמים בהעברת כתמים על ידי מי רגליים צריך שיעור לשיעורן; שישנם סוגים שונים של מי רגלים שחלוקים זה מזה בכח כיבוסם, ויש להסתפק בד' ספיקות:

א. האם גם במי רגלים דילד או דווקא דזקן, שהם טובים יותר לכיבוס?

ב. האם דווקא⁽¹⁰³⁾ דאיז או גם דאשה?

האם דווקא מכוסים שנשמר כוחם. או גם מגולים?

ד. האם דווקא בימות החמה שאז טובים מי הרגלים לכיבוס או גם בימות הגשמים?

מלח.

103. כן פירשו התוס' [ד"ה תנא], והוכיחו כפירושם, שאם נאמר שהסתפקה הגמרא שמא של אשה דווקא ובדומה לספק הראשון שמא זקן

102. בנימוקי הגרי"ב הקשה מדוע לא קיצר רבי יהודה בלשונו ואמר 'מי גריסים רותחים, ובלא מלח'. ותיירץ ש'ועובר שיתן לתוכו מלח' הוא גם שיעור לרתיחה, כלומר, שצריך להרתיח את הגריסים עד למצב שראוי כבר ליתן בהם

שנינו במשנה: וצריך לכסכם שלש פעמים.

ראשונים.

בעי רבי ירמיה: כסכוס זה שאמרו: האם אמטויי הולכה לצד אחד ואתויי והובאה לצד שני חשיבי — חד. ולשלשה כסכוסים צריך שיוליך ג' פעמים ויביא ג' פעמים.

או דלמא אמטויי ואתויי חשיבי — תרתיה? וכשיוליך ויביא ויחזור ויולך נעשו ג' כסכוסים (104).

מאי?

תיקו.

שנינו במשנה: העבירן שלא כסדרן לא עשה ולא כלום.

תנו רבנן: הקדים נתר, בורית קמינא ואשלג שהיה לו להעביר שניים לרוק תפל, מי גריסים ומי רגלים שהיה צריך להעבירם

תני חדא: הסמנים שהעביר שניים שהם ג' הסמנים שמנויים במשנה ראשונים — עלו לו, והסמנים שהעביר ראשונים — לא עלו לו. וצריך לחזור ולהעביר את ד' הסמנים האחרונים בהמשך לג' הסמנים הראשונים שכבר העביר, כך שיעביר את כל ז' הסמנים כסדרם (105).

ותניא אידך: ראשונים — עלו לו, שניים — לא עלו לו.

וקשה שסותרות הברייתות זו לזו!

ומתרצת הגמרא אמר אביי: אידי ואידי, שני התנאים של שתי הברייתות סוברים כי רק הסמנים השניים שהעביר, שהיה צריך להעבירם ראשונים — עלו לו.

ולא עלו הסמנים שהעביר ראשונים כי הם

[שהוזכר שני] דווקא, אם כן היה לגמרא לנקוט בלשון נקבה גם בספק הראשון, ולומר 'דילדה או דזקנה'. ומחמת כן פירשו גם בספק הראשון שמי רגלים של ילד טובים יותר, ובכל ד' הספיקות שבסוגיתנו הוזכר תחילה הפשוט.

וכתב המהרש"א שגם לרש"י שבספק הראשון ביאר, שזקן שנקטו בסוף טוב יותר אפשר לפרש שבספק השני איש שנקטו בתחילה טוב יותר, שהרי ממ"נ לפירוש רש"י שינתה הגמרא את לשונה ונקטה בספק הראשון את הפשוט בסוף ובספק השלישי והרביעי את הפשוט בתחילה.

104. בירושלמי בסוכה [לולב הגזול, ח] הסתפק רבי זעירא לגבי נענוע הלולב האם הולכה והבאה נחשבת לנענוע אחד או שהולכה היא נענוע לעצמו ובהבאה קיים נענוע שני,

והביא הירושלמי שהסתפק רבי זעירא ספק זה גם לגבי כסכוס ד' סמנין שמעבירין את הכתם. וכתב הר"ן [סוכה יח ב, ד"ה אמר רבא] שמדברי הירושלמי לומדים שצורת נענוע הלולב היא הולכה והבאה בלא נענועים נוספים תוך כדי ההולכה, שהרי דימה הירושלמי נענועי לולב לכיבוס כתם, וכיבוס הכתם הוא בשפשוף שנעשה בהולכה והבאה בלבד. וראה עוד מה שכתב הריטב"א [סוכה לו ב, ד"ה אמר רבא].

105. כן כתב רש"י, ומבואר בדבריו שלא קילקל בכך שכבר העביר חלק מהסמנים, ואף על פי שכאשר הוא מעביר פעמיים את כל ז' הסמנים כסדרם מצינו בגמרא לעיל [סב א] שמתכבס גם צבע, מכל מקום, כשהעביר רק חלק מהז' פעמיים, בכחם להעביר רק דם.

פי ששנינו בתחילת המסכת [ב א] שאשה הרואה דם מטמאים למפרע את כל הטהרות שנגעה בהם ביממה האחרונה, מחשש שמא יצא הדם לחוץ כבר ביום הקודם, אם יש לה וסת קבוע לראייתה אינה מטמאה אלא משעת ראייתה ואילך, והוא שראתה ראייה זאת דוקא בעת וסתה! (106)

ואלו הן הוסתות:

כוונת המשנה כאן היא לבאר את וסתות מחושי הגוף (107). אם בעת ראייתה היא רגילה להרגיש לזמן ממושך את אחת (108) מההרגשות שלהלן:

מפחקת [מתמתחת] (109).

ומעטשת [מוציאה רוח דרך הגרון או מלמטה] (110).

נמצאים בסדר רשימת הסמנים במקום השני. וכפי שמבואר בדברי התנא הראשון שהסמנים שהעבירן שניים שהם הראשונים בסדרה — עלו לו.

ומאי "ראשונים" שאמר התנא השני שעלו לו — כוונתו לסמנים שהם **ראשונים לכפדרן**, ובמקרה זה הם היו **"שניים" להעברתן**.

כלומר שרק הלשון שהשתמשו בו התנאים שונה בין הברייתות, שהתנא בברייתא השניה קרא 'ראשונים' לסמנים שמנויים ראשונים במשנה, והתנא שבברייתא הראשונה קרא 'ראשונים' לסמנים שאותם העבירו ראשונה במקרה זה.

מתניתין:

כל אשה שיש לה וסת 'דיה שעתה': שאף על

106. כן היא מסקנת הגמרא לעיל [ד ב].

107. מצינו ג' סוגי וסתות הגוף: א. לעיל יא א, 'אמר רב הונא קפצה וראתה קפצה וראתה - קבעה לה וסת', ומסקנת הגמרא שקובעת וסת רק במקרה שהיו הקפיצות בימים קבועים. ב. במשנתנו, כמבואר שחשה הרגשות שונות בשעת יציאת הדם. ג. בגמרא [בעמוד ב] מצינו שקובעת וסת לאכילת דברים חמים כגון שום ובצל. וכתב הרשב"א, שהוסת שבמשנתנו שונה משאר וסתות, שכל הוסתות הם סיבה שגורמת לדם שיצא, מה שאין כן מחושי הגוף נגרמים הם על ידי ריבוי הליחה בגוף, ודם הנדה שנתרבה ועומד לצאת הוא שגורם למיחושים אלו. כלומר, שהוסת משמש לנו רק כסימן שיש בגוף דם רב וקרובה שעת יציאתו לחוץ.

יש להבדיל בין ההרגשות שבמשנתנו

להרגשה שהצריכה הגמרא לעיל [נח ב] לטמא נדה מדאורייתא, שההרגשות שבמשנתנו באות גם קודם יציאת הדם והן סימן לכך שיצא דם, מה שאין כן ההרגשה שנצרכת לטומאה דאורייתא היא נלווית ליציאת הדם.

108. כתב הר"ן שדווקא כשראתה באותה הרגשה ג' פעמים, אבל אם פיהקה וראתה ואחר כך נתעטשה וראתה, לא קבעה וסת.

109. כן פירש רש"י [לביאור לעזי רש"י], התוס' והערות [ערך פהק] ביארו, ש'מפחק' הוא הפותח פיו בכל כח. וכתב הרא"ש [א] שאין נפקא מינה לדינא מביאור המיחושים שהוזכרו במשנה, שכל חוש שינוי הגוף גם אם לא הוזכר במשנה, כיון שהוחזקה בו הוא סימן להתעוררות עקירת הדם וקובעת בו וסת.

110. הטור [קפט] כתב מעטשת דרך מטה,

חוששת כפי כריסה, ממול הטבור. ובשיפולי מעיה [סוף הרחם, והיא בית התורפה (111)].

שופעת [יתבאר בגמרא].

וכמין צמרמורות [חום (112)] אחזות אותה, בכל פעם שהיא רואה דם. וכן כיוצא בהן, שהרגישה הרגשות אחרות שדרך הנשים להרגיש בשעת יציאת הדם.

וכל שקבעה לה, שראתה שליש פעמים דם באותה ההרגשה —

הרי זה וסת, ואם ראתה דם בשעה שחשה בהרגשה שרגילה להרגיש, דיה שעתה,

ואינה מטמאת את הטהרות שנגעה בהם למפרע (113).

גמרא:

ושאלת הגמרא: הא כבר תנינא לה חדא זימנא [לעיל ב א]:

כל אשה שיש לה וסת — דיה שעתה! ?

ומתרצת: התם בוסתות דיומי, שיש לה יום קבוע לראיותיה, הכא בוסתות דגופא שחשה בהרגשה קבועה אולם בימים שונים (114).

אולם הש"ך [שם, ג] ביאר, שהוא הדין מלמעלה.

111. כן ביאר הערוך [ערך 'פי כרסה', 'שפל']:

112. כן ביאר הערוך בערך 'פי כרסה', ובערך 'צמר ה' ביאר שהוא מלשון כאב, ובלעזי רש"י פירש שהכוונה ל'כעדים'.

113. בנאות יעקב [כו ז] הוכיח מהר"ן [בשבועות ה] שהטעם שאשה שיש לה וסת דיה שעתה הוא מפני שבשאר בזמנים היא מסולקת מדמים, ולכן לא חוששים שמא הגיע הדם שלא בשעת וסתה, [וכמבואר בגמרא לעיל ד ב שמעוברת ומינקת וכד' שמסולקות מדמים דין שעת].

והקשה [שם ט], בשלמא בוסת החרודש או ההפלגה אפשר לומר שבשאר הזמנים היא מסולקת, אבל בוסת הגוף שאינה תלויה בזמן מדוע דיה שעתה. ותירץ, שהיא מסולקת לכל זמן שאין בו המיחושים שרגילה בהם. ועדיין יש לעיין קצת לרשב"א שכתב שוסת הגוף אינו סיבה ליציאת דם, אלא להיפך, הדם הוא שגורם

למיחושים [וכמבואר לעיל הערה 107], אם כן, אשה זו אינה מסולקת כלל ובכל שעה שיגיע הדם יהיו גם המיחושים עמהם.

הרע"א [ה א בתור"ה הא שאר נשים] כתב שאשה שיש לה וסת אינה מסולקת בשאר הזמנים, ו'דיה שעתה' משום שמסתבר שהגיע הדם בשעת הוסת כדרכו. ולדבריו מבואר היטב שהוא הדין בוסת הגוף מסתבר שהגיע הדם בשעת המיחושים ולכן דיה שעתה, וראה עוד לעיל הערה 41.

ונפקא מינה מנידון זה לדין עונה בינונית, באשה שיש לה וסת קבוע, שנשים שמסולקות מדמים אינן חוששות לעונה בינונית, ואם וסת הגוף נחשב לסילוק הוא הדין שאשה שיש לה וסת זה אינה חוששת. ובבית יוסף [סוף סימן קפד] כתב שאשה שיש לה וסת הגוף חוששת לעונה בינונית, וראה מה שכתב בזה בנאות יעקב [שם].

114. שיטת הרבה מהראשונים וכן נפסק בשולחן ערוך [יו"ד קפט יט] שאשה שיש לה וסת הגוף אסורה לבעלה בזמן הוסת, שכשם שחייב הבעל לפרוש מאשתו בימי וסת החרודש

מתחילת ראיית הדם הטמא.

שנינו במשנה: **וכמין צמרמורת** אוחזין אותה, וכן כיוצא בהן.

ודנה הגמרא: **"וכן כיוצא בהן"** — לאתווי מאי?

אמר רבה בר עולא: לאתווי אשה שראשה כבוד עליה, ואבריה כבדים עליה ורתתת הגופה [מגהקת].

אמר רב הונא בר חייא אמר שמואל: הרי אמרו [מסורת היתה בידי שמואל שיש שיטה של חכמים, שאמרו]:

לימיה, לקביעות וסת הימים — מספיק **שנים** ימים⁽¹¹⁷⁾, שכשתחזור ותראה פעם

כדקתני במשנה, שביארה בעצמה שמדברת היא רק בוסתות הגוף: **אלו הן וסתות: היתה מפחקת, מעטשת, וחוששת בפני כריסה ובשיפולי מעיה, ושופעת.**

שנינו במשנה 'ושופעת':

ושואלת הגמרא: **שופעת** — מהו וסתה? הא שפעה ואזלא תמיד דם נדה, והיכן הוא הוסת הואיל וכל ימיה רואה?⁽¹¹⁵⁾ ומתרצת הגמרא: **אמר עולא בריה דרב עלאי:**

שמדברת המשנה **בשופעת דם טמא מתוך ב-ג** **דם טהור**. והיינו, שיש לה רגילות לראות דם טהור כגון שצבעו ירוק או לבן⁽¹¹⁶⁾ לפני ראיית הדם הטמא, וזו היא קביעות וסתה: לראות דם טמא לאחר שהיא רואה דם טהור, ולכן דיה שעתה שתטמא טהרות רק

וההפלגה [במבואר לעיל יד טו] הוא הדין בשעת וסת הגוף. אולם הרמב"ם [איסור"ב ח א-ב] סובר שוסת הגוף נקבע רק כשהגיעו המיחושים בימים קבועים, וביאר הבית יוסף [קפט, ד"ה 'ודע'] שלדבריו הנפקא מינה מוסת הגוף היא רק לכך שאשה שיש לה וסת קבוע אסורה כל היום, ואם קבעה לה גם וסת הגוף אינה אסורה אלא בזמן שיגיעו המיחושים. וראה **בנאות יעקב** [כה] שהאריך לבאר שיטה זו.

116. **בחכמת בצלאל** הקשה על הרמב"ם שהשמיט מהלכותיו את דין שופעת. ותירץ, כיון שבזמן הזה אין מבדילים בין דם טמא לטהור, טמאה היא מחמת הדם שבתחילה, ואין נפקא מינה מוסת זו. ונראה מדבריו שסבר ש'דם טהור' שבסוגייתנו הוא דם אדום שאינו מז' האדומים הטמאים [המפורשים לעיל יט א], שאם גם שופעת דם לבן וירוק קובעת וסת שייכת וסת זו גם בזמן הזה, כמבואר **בשולחן ערוך** [קפח] שבין לבן לאדום מבדילים גם בזמן הזה. אולם בשו"ת **פני יהושע** [יו"ד כ] כתב שגם השופעת מוגלה לבנה קודם ראית הדם קבעה וסת לשפיעה, וראה מה שכתב בזה בסדרי טהרה [קפט כה], **ובנאות יעקב** [כה].

117. בגמרא להלן [סד א] **ובבא קמא** [לז ב]

115. הקשה הרש"ש מנין לגמרא ש'שופעת' פירושו כל הזמן בלא הפסק, אולי הכוונה היא ששופעת הרבה דם בכל פעם אבל ישנם הפסקים בין שפיעה לשפיעה, ודין 'דיה שעתה' שנאמר בשופעת הוא שבמקרה שתראה רק מעט דם שלא כדרך ראייתה אינה מטמאה למפרע.

ויש לעיין בדבריו שהרי אשה שיש לה וסת שרואה שלא בשעת וסתה הסיקה הגמרא לעיל [ד ב] שטמאה טהרות למפרע, ואם כן שופעת